

Naiset, rauha ja turvallisuus

Suomen kansallinen toimintaohjelma 2018-2021

RAPORTTI EDUSKUNNALLE TOIMINTAOHJELMAN TOIMEENPANOSTA VUONNA 2019

Liite 3: Suomen 1325-verkoston kommentti vuoden 2019 raporttiin

Suomen 1325-verkoston edustaja kansallisessa 1325-seurantaryhmässä on vastaanottanut toimenpidepyynnön ulkoministeriöltä 22. tammikuuta 2020 liittyen kansallisen 1325-toimintaohjelman toimeenpanon raportointiin vuonna 2019. Verkosto on käsitellyt toimenpidepyyntöä kokouksessaan 13. helmikuuta.

Suomen 1325-verkosto toimitti 2. lokakuuta 2019 kirjallisen asiantuntijalausunnan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle Suomen 1325 Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman toimeenpanosta vuonna 2018, ja verkoston puheenjohtaja Helena Ranta oli kuultavana aiheesta 3. lokakuuta 2019.

Lausunnossa todettiin esimerkiksi, että vuoden 2018 raportissa osoitettiin aiempaa selkeämmin, millaisia toimenpiteitä kukin vastuutaho oli ollut tekemässä ja mukana oli useita toimia myös kotimaassa. Edelleenkin vuoden 2018 raportista ei saanut kuitenkaan jokaisen tavoitteen kohdalla riittävän seikkaperäistä kuvaa siitä, mitä lueteltujen toimien todennetut vaikutukset varsinaisen tuloksen aikaansaamiseksi olivat olleet. Tulosten tarkempaa ja laadullista tuloksellisuutta paremmin kuvailevaa raportointia tulee kehittää vuoden 2019 raportoinnissa ja myös indikaattoreita tulee kehittää tätä tarkoitusta varten.

Vuoden 2018 osalta näkyi edelleen, että ministeriöistä tavoitteista suurin osa oli edelleen ulkoministeriön vastuualueella myös puolustusministeriön ollessa aktiivinen. Valitettavasti esimerkiksi opetus- ja kulttuuriministeriön aktiivisuus oli ollut vähäistä, ja Suomen 1325-verkosto suositteli tiiviimpää yhteistyötä eri ministeriöiden ja vastuutahojen välille toimintaohjelman tavoitteiden jalkautumiseksi käytäntöön ja työn valtavirtaistamiseksi. Raportista tulisi käydä myös ilmi, miten 1325-päätöslauselman ja sitä täydentävien päätöslauselmien sitoumuksia on pyritty jalkauttamaan Suomen kaikkeen politiikkaan – sitoumukset kun eivät rajoitu ainoastaan Suomen kansallisen 1325-toimintaohjelman tavoitteisiin, vaan edellyttävät esimerkiksi naisiin kohdistuvaan väkivaltaan ja moniperustaiseen syrjintään puuttumista sekä naisihmisoikeuspuolustajien suojelua.

Työlle osoitettujen henkilö- ja rahallisten resurssien riittämättömyys tunnustettiin ulkoministeriön raportissa ulkoasiainvaliokunnalle, ja seuraavasta raportista olisi hyvä käydä myös selkeästi ilmi, miten 1325-työtä on vuoden 2019 aikana resursoitu ja miten rahoitus on jakautunut eri tavoitteiden ja toimien välillä. Lisäksi verkosto toivoo, että raportissa tulee ilmi, miten yhteistyötä tutkijayhteisön kanssa ja tutkimustulosten hyödyntämistä Suomen 1325-toimeenpanossa on edistetty.

Suomen 1325-verkosto on yhteensä 20 kansalaisjärjestön sekä tutkijoiden ja yksittäisten asiantuntijoiden yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on edistää YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 Naiset, rauha ja turvallisuus ja siihen temaattisesti liittyvien päätöslauselmien toimeenpanoa. Verkostoa hallinnoi ja koordinoi UN Women Suomi ulkoministeriön tuella.

Järjestöjäseniin kuuluvat UN Women Suomi, Amnesty International Suomen osasto, Fida, Ihmisoikeusliitto, YK-liitto, Naisjärjestöt yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i samarbete NYTKIS, Naisjärjestöjen Keskusliitto (NJKL), Crisis Management Initiative (CMI), Väestöliitto, Naisasialiitto Unioni, Suomen NNKY-liitto, Naistoimittajat, Zonta International piiri 20, Kirkon Ulkomaanapu, African Care, Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö Demo, Suomen Akateemisten Naisten Liitto (SANL), Laajan turvallisuuden verkosto (WISE), Suomen Lähetysseura ja Suomen Punainen Risti.

Verkosto on perustettu vuonna 2006 kiihottämään kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman laatimista Suomessa ja se on osallistunut kaikkien kolmen Suomen toimintaohjelman suunnitteluun. Verkosto seuraa toimintaohjelman toteutumista ja raportointia eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle, ja vuoden 2019 aikana 1325-verkoston toiminta keskittyi pääasiassa Suomen kolmannen kansallisen 1325-toimintaohjelman jalkautumisen seurantaan. Verkoston nykyinen rahoitustilanne on heikko, mikä kaventaa verkoston toimintamahdollisuuksia. Verkostolla ei ole nykyresursseilla mahdollisuutta esimerkiksi rahoittaa 1325-aiheista tutkimusta tai aiheeseen liittyviä julkaisuja.